

2024/1830

19.7.2024

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/1830,

17. juuni 2024,

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühendus kiitis nõukogu otsusega 98/392/EÜ ⁽²⁾ heaks 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu selliste konventsiooniga reguleeritavate küsimuste ulatuses, mille puhul liikmesriigid on oma pädevuse ühendusele üle andnud. Liit on seni ainus rahvusvaheline organisatsioon, kes on UNCLOSi osaline selle artikli 305 lõike 1 punkti f ja IX lisa artikli 1 tähenduses.
- (2) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitlev kokkulepe (edaspidi „kokkulepe“) võeti vastu 19. juunil 2023 New Yorgis.
- (3) Nõukogu märkis oma 20. juuli 2023. aasta järeldustes, et liit ja selle liikmesriigid on pühendunud kokkuleppe kiirele ratifitseerimisele ja rakendamisele, ning kutsus kõiki riike tungivalt üles sama tegema.
- (4) Liidu ja selle liikmesriikide eesmärk on ratifitseerida kokkulepe enne 2025. aastal toimuvat Ühinenud Rahvast Organisatsiooni ookeanikonverentsi.
- (5) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2023/1974 ⁽³⁾ allkirjastati kokkulepe liidu nimel 20. septembril 2023, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (6) Kokkuleppe artikli 66 kohaselt peavad riigid ja piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonid, nagu liit, kokkuleppe ratifitseerima või heaks kiitma.
- (7) Kokkulepe on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 191 osutatud liidu keskkonnaeesmärkidega, milleks on keskkonna säilitamine, kaitsmine ja selle kvaliteedi parandamine, inimeste tervise kaitsmine, loodusressursside kaalutletud ja mõistlik kasutamine ning meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ja eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu.
- (8) Käesolevat otsust ei tohiks tõlgendada nii, nagu kasutaks liit võimalust teostada oma välispädevust kokkuleppega hõlmatud valdkondades, mis kuuluvad jagatud pädevusse. Jagatud pädevuse valdkonnas säilitavad liikmesriigid oma pädevuse niivõrd, kui kokkulepe ei mõjuta ühisnorme ega muuda nende kohaldamisala, sealhulgas nende prognoositavat tulevast arengut.
- (9) Kokkuleppe sõlmimine liidu poolt ei piira liikmesriikide pädevust kokkuleppe ratifitseerida ega heaks kiita.

⁽¹⁾ 24. aprilli 2024. aasta nõusolek.

⁽²⁾ Nõukogu 23. märtsi 1998. aasta otsus 98/392/EÜ, mis käsitleb 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ja selle XI osa rakendamist käsitleva 28. juuli 1994. aasta lepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse poolt (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 18. septembri 2023. aasta otsus (EL) 2023/1974 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 235, 25.9.2023, lk 1).

- (10) Kokkuleppe artikli 67 lõike 1 kohaselt on nõukogu, liikmesriigid ja komisjon koostanud käitumisjuhendi, milles määratakse kindlaks liidu ja selle liikmesriikide vaheline sisekord, mis kajastab nende vastutust kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmisel ja õiguste kasutamisel, ning seda kohaldatakse alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast. Kõnealusel sisekorras võetakse asjakohasel viisil arvesse liidu ja selle liikmesriikide õigustatud huve nende vastavates pädevusvaldkondades, võttes igakülgset arvesse nende õigusi ja kohustusi, mis tulenevad UNCLOSist.
- (11) Kooskõlas kokkuleppe artikli 67 lõikega 2 peab liit oma heakskiitmiskirjas teatama oma pädevuse ulatuse kokkuleppega reguleeritavates küsimustes (edaspidi „pädevust puudutav deklaratsioon“).
- (12) Vastavalt kokkuleppe artiklile 70 koostoimes artikli 10 lõikega 1 peaks liit tegema erandi, et välistada kokkuleppe artikli 10 lõike 1 teises lauses sätestatud tagasiulatuv mõju (edaspidi „tagasiulatava mõju välistamise erand“). Seega tuleks kokkuleppe sätteid kohaldada liidus ainult sellise tegevuse suhtes, mis on seotud väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade merelist päritolu geneetiliste ressurssidega ja selliste ressursside digitaalsete järjestusandmetega, mis on kogutud ja loodud pärast seda, kui kokkulepe on liidu suhtes jõustunud.
- (13) Käesolev otsus ei piira liikmesriikide suveräänsust, suveräänseid õigusi ega jurisdiktsiooni kooskõlas UNCLOSiga.
- (14) Kokkulepe, pädevust puudutav deklaratsioon ja tagasiulatava mõju välistamise erand tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liidu nimel kiidetakse heaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel sõlmitud, väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kestlikku kasutamist käsitlev kokkulepe (edaspidi „kokkulepe“) ⁽⁴⁾.
2. Kokkuleppe sõlmimine liidu poolt ei piira liikmesriikide pädevust kokkulepet ratifitseerida ega heaks kiita.

Artikkel 2

Liidu nimel kiidetakse heaks kokkuleppe artikli 67 lõikega 2 nõutav pädevust puudutav deklaratsioon (edaspidi „pädevust puudutav deklaratsioon“) ⁽⁵⁾.

Artikkel 3

Liidu nimel kiidetakse heaks kokkuleppe artikli 70 alusel koostoimes artikli 10 lõikega 1 tagasiulatava mõju välistamise erand (edaspidi „tagasiulatava mõju välistamise erand“) ⁽⁶⁾.

Artikkel 4

Nõukogu eesistuja määrab isiku(d), kes on volitatud liidu nimel hoiule andma kokkuleppe artiklis 66 sätestatud heakskiitmiskirja koos pädevust puudutava deklaratsiooni ja tagasiulatava mõju välistamise erandiga.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 17. juuni 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

A. MARON

⁽⁴⁾ Kokkuleppe tekst on avaldatud ELTs L, 2024/1831, 19.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/agree/2024/1831/oj>.

⁽⁵⁾ Pädevust puudutava deklaratsiooni tekst on avaldatud ELTs L, 2024/1832, 19.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/declar/2024/1832/oj>.

⁽⁶⁾ Tagasiulatava mõju välistamise erandi tekst on avaldatud ELTs L, 2024/1833, 19.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/declar/2024/1833/oj>.